

18 травня 2016 року виповнюється 72 річчя з дня депортації кримськотатарського народу з Криму.

На фотовиставці "18 травня 1944 року – трагічна дата в історії кримськотатарського народу. Боротьба за повернення на Батьківщину" представлені матеріали, що розкривають етапи боротьби кримськотатарського народу за відновлення історичної справедливості, повернення і облаштування на рідній землі, відродження і інтеграцію в демократичній Україні.

Виставку відкриває відтворений текст телеграми № 1476 від 8 червня 1944 року, надісланої о 13 годині 00 хв. з Ташкенту на адресу: Москва, НКВС СРСР – тов. Берія. Це доповідь про закінчення прийому ешелонів із спец-переселенцями – кримськими татарами в Узбецькій РСР.

Кримськотатарський народ піддався жахливої трагедії депортації, яка тривала більш ніж 50 років. На відміну від тих, хто займав будинки кримських татар на їх батьківщині – в Криму, спецпереселенців на нових місцях ніхто не чекав. Нікому не було справи до того, щоб забезпечити їх хоч би найнеобхіднішими, елементарними житлово-побутовими умовами. Тому в перші роки депортації десятки тисяч кримських татар вмирали з голоду, хвороб і нелюдських умов. Це відображено в матеріалах виставки.

Не втрачаючи надії на перемогу справедливості, народ, з кінця 50-х років розвернув боротьбу за повернення на історичну батьківщину до Криму. Насильство і репресії, що влаштовувалися властями, не змогли зломити волю представників народу, що активно включилися в національний рух за відновлення прав і свобод кримських татар.

Їх заарештовували, садили у в'язниці. Сотні сімей, що мали сміливість самостійно повернутися на рідну землю, кримські власті повторно депортували з Криму. Такі факти мали місце не тільки в Белогірському районі (як це представлено на фото), але і в Кіровському, Сакському, Бахчисарайському, Сімферопольському, а також в інших регіонах Кримської області.

Боротьба кримськотатарського народу за відновлення своїх прав унікальна. Вона базується на ненасильницьких методах.

У 1991 році кримськими татарами були відтворені найвищий представницький орган народу – Курултай (Національний з'їзд) та Меджліс кримськотатарського народу. Діяльність органів національного самоврядування спрямована на вирішення питань відродження культури, традицій, духовності народу, його облаштування, відновлення політичних, соціально-економічних і конституційних прав.

Кримськотатарський політичний рух завжди діяв у напрямку демократичного та євроінтеграційного руху України. Надії на швидший розвиток демократичних інститутів у державі набрали нову висоту під час Революції Гідності, що розпочалась у 2013 році.

Але події 2014 року стали новим викликом перед кримськотатарським народом, як і перед усією Україною. У лютому 2014-го Російська Федерація окупувала Кримський півострів, після чого продовжила вторгнення своїми військами до України.

Опинившись в умовах окупації, кримські татари, як народ, що завжди відстоює цінності свободи і справедливості, вимушений терпіти репресії і переслідування. Чи не щодня в Криму відбуваються обшуки у будинках, школах, мечетях,

культурних закладах кримських татар, протиправні затримання і політично мотивовані судові розправи. Кримськотатарська мова зазнає утисків, як і українська. Кримськотатарські ЗМІ, як і уся вільна журналістика, опинилися під шаленим тиском окупаційної влади. Релігійні свободи у Криму вкрай обмежені. На півострові з перших днів окупації фіксуються зникнення людей. Окупанти практикують досвід персональної депортації і змушують корінне населення полишати рідну землю.

Сам факт того, що чобіт російського солдату знов ступив на Крим, змушує згадувати жахливі історії першої анексії Криму Росією у 1783 році, більшовицького терору у першій половині ХХ століття, депортації 1944 року. Корінний народ Криму - кримські татари - попри все це зміг зберегтися сам і зберегти свою віру і рішучість на вільне життя і мирний розвиток на своїй історичній Батьківщині. Національний рух кримських татар, зберігаючи ненасильницький характер, досягав успіху попри всі перешкоди радянської влади, переміг і пережив її, як і переживе окупаційний режим.

Кримськотатарський народ продовжує боротьбу за відновлення своїх прав та історичної справедливості.

ТЕЛЕГРАММА №1476 от 8 июня 1944 года.

**13 час. 00 мин.
из Ташкента
Москва, НКВД СССР – тов. Берия**

Докладываю об окончании приема эшелонов и расселении спецпереселенцев крымских татар в Узбекской ССР.

8 июня с.г. прибыл и разгружен последний эшелон СК – 579 в составе семей 358, людей 1813, в том числе: мужчин – 303, женщин – 685, детей 825, для Кашка-Дарьинской области.

Всего принято и расселено в Узбекистане спецпереселенцев семей 33.775, людей 151.529, в том числе: мужчин – 27.558, женщин – 55.684, детей – 68.287. Умерло в пути следования во всех эшелонах 191 чел. Расселено по областям: Ташкенской – 56.362 человека, Самаркандской – 31.540 человек, Андижанской – 19.630, Ферганской – 16.039, Наманганской – 13.804, Кашка-Дарьинской 10.171, Бухарской 3.983.

Расселение в основном произведено в совхозах, колхозах и предприятиях промышленности, в пустующих жилых помещениях и уплотнения за счет местных жителей.

/Бабаджанов/

Відтворений текст телеграми.

Це доповідь про закінчення прийому ешелонів із спецпереселенцями – кримськими татарами в Узбецькій РСР.

ТОВАРИЩИ
КОЛХОЗНИКИ И КОЛХОЗНИЦЫ!
ПЕРЕСЕЛЯЙТЕСЬ В БОГАТУЮ И ПЛОДОРОДНУЮ
КРЫМСКУЮ ОБЛАСТЬ

В 1951 году проводится переселение колхозников в колхозы
Крымской области

ПЕРЕСЕЛЕНИЕ ПРОВОДИТСЯ НА ДОБРОВОЛЬНЫХ НАЧАЛАХ ИЗ ЧИСЛА ТРУДОЛЮБИВЫХ И ДОБРОСОВЕСТНЫХ КОЛХОЗНИКОВ, ИМЕЮЩИХ В СОСТАВЕ НЕ МЕНЕЕ 2-х ТРУДОСПОСОБНЫХ. КОЛХОЗНИКАМ, ПЕРЕСЕЛЯЮЩИМСЯ В КРЫМСКУЮ ОБЛАСТЬ, ПРАВИТЕЛЬСТВО СОЮЗА ССР ПРЕДОСТАВЛЯЕТ СЛЕДУЮЩИЕ ЛЬГОТЫ И ПРЕИМУЩЕСТВА:

1. Колхозникам-переселенцам предоставляется за счет государства бесплатный проезд, провоз скота и имущества в количестве до двух тонн на каждую семью.
2. Каждой переселяющейся семье выдается одновременно безвозвратное денежное пособие в размере 800 рублей на главу семьи и по 300 рублей на каждого члена семьи.
3. С колхозникам-переселенцами соглашается выезда выходя все числящиеся за ними недвижимые по обязательным поставкам государству сельскохозяйственных продуктов, налогов и страховым платежам.
4. Колхозникам-переселенцам рекомендовать переездить с собой в места поселения имеющийся у них скот, птицу и пчелосемья.
5. Члены семей переселенцев-колхозников освобождаются от работы в учреждениях, организациях и на предприятиях, если они переселяются в составе своей семьи.
6. Колхозникам-переселенцам разрешается сдавать в местах выезда заготовительным органам по обменным квитанциям зерно и картофель, а также скот, запрещенный к вывозу по карантинным условиям, с правом получения в местах поселения того же количества продуктов и скота по предъявлении обменных квитанций.
7. Хозяйства колхозников-переселенцев и организуемые из них колхозы, а также колхозы, принимающие в свой состав переселенцев (по числу добровольных семей), освобождаются в местах поселения от уплаты сельскохозяйственного и подоходного налогов, страховых платежей и обязательных поставок государству сельскохозяйственных продуктов сроком на 2 года с момента поселения.
8. Семьям переселенцев передаются имеющиеся в колхозах и у сельских советов свободные жилые дома и надворные постройки по строительной смете, с помещением переселенцев (составляя ядро и ядро-линия) ремонта за счет кредита, выданного на эти цели.
9. Нуждающимся колхозникам-переселенцам предоставляется кредит на восстановление и строительство жилых домов и надворных построек в размере до 12 тысяч рублей, на ремонт домов и надворных построек в размере до 5 тысяч рублей на одно хозяйство с последующим отчислением процентов от суммы кредита государству и с погашением остальной части в течение 10 лет, начиная с третьего года после получения кредита. В Ялтинском, Алуштинском, Судакском районах, в колхозах Симферопольского района, им. Буденного, "20 лет ВЛКСМ", "Память Ленина", "Новая жизнь", "Первая Крымская коммуна", имени Молотова, "Первомайский", имени Калнина и в колхозе имени Калозина, Балаклавского района установить возвратную часть ссуды переселенцам в размере до 10 тысяч рублей, в других колхозах Симферопольского и Балаклавского районов, а также в колхозах Старо-Крымского района - до 8 тысяч рублей на одно хозяйство, не изменяя размера безвозвратной части ссуды, выдаваемой за счет государства.
10. Бескоронным семьям переселенцев, по предъявлении справок о бескоронности, выдается кредит на приобретение коров в размере до 2 тысяч рублей с погашением в течение 5 лет, начиная со второго года после получения кредита.
11. Колхозникам-переселенцам, в зависимости от нуждыности, предоставляется производственная ссуда в размере 1,5 центнера на главу семьи и по 0,5 центнера на каждого члена семьи, с погашением этой ссуды натурой в течение двух лет со дня выдачи.
12. Каждой переселенческой семье выдается приусадебный участок в соответствии с Уставом сельскохозяйственной артели.

Справки и разъяснения об условиях и сроках отправки переселенцев можно получить в сельском совете и в райисполкоме.

Желающие переселиться в колхозы Крымской области подают об этом заявления в сельский совет или райисполком по месту жительства.

Переселенческий отдел

1951 рік. «Переселяйтеся у багату і родючу Кримську область». З таким закликком уряд СРСР звернувся до колгоспників – переселенців. У цей же самий час тисячі кримських татар під назвою "спецпереселенців" піддавалися жорстоким репресіям в умовах комендантського режиму в місцях депортації, не маючи навіть права заявити про своє бажання повернутися на свою багатостраждальну Батьківщину.

Після 10 років наполегливих, але безуспішних звернень кримських татар з петиціями в центральні органи влади СРСР про відновлення справедливості та повернення на Батьківщину, представники кримськотатарського народу вимушені були неодноразово виїздити до Москви і прагнути зустрічі з керівництвом країни.

Узбекистан. 1967 рік. Похорони Алієва Фемі. Похорони членів кримськотатарського національного руху переростали в масові мітинги т.зв. «спецпереселенців» (депортованих кримських татар) за повернення на Батьківщину.

Ташкент. 1969 рік. Кримські татари – підсудні на Ташкентському процесі за участь в національному русі. Всі вони були притягнені до кримінальної відповідальності за звинуваченням в розповсюдженні "свідомо помилкових вигадок, що порочать радянський державний і суспільний устрій".

ВЫСТУПАЙТЕ В ЗАЩИТУ МУСТАФЫ АБДУДЖЕМИЛЬ /ДЖЕМИЛЕВА/.

Родился в 1943г. в дер. Ай-Серес, в Крыму.
В 1944г./один год от роду/ вместе со всем крымскотатарским народом, без суда и следствия, выслан за пределы родины-Крым.
В 1968г. исключен из института, в котором учился, и осужден на 1,5 года лишения свободы по обвинению в "уклонении от очередного призыва в Советскую Армию", фактический, по признаку участия в крымскотатарском национальном движении за возвращение на родину и восстановление национальных прав.

В 1970г. осужден на три года лишения свободы по обвинению в "составлении и распространении заведомо ложных кампаниях, порочащих советский государственный и общественный строй"-ст.190/1 УК РСФСР, фактический, за участие в национальном и демократическом движениях.

22 июня 1974г. осужден на один год лишения свободы в лагерях строгого режима по обвинению в "неявке на военные сборы", фактический, за выход в самиздате документа под названием "Пять дней"/Белая книга о судебном процессе над Ильей Габай и Мустафой Джемилевым. Этот документ, состоящий из стенограммы суда и копий подлинных материалов процесса, ярко показал, что по ст. ст.190/1 и 190/4 судят фактический за протесты против незаконных действий властей.

Жизнь Ильи Габай оборвалась трагически, а изобрести повод для расправы над Мустафой для КГБ не представило труда.

Сразу после суда, родители, всерьез обеспокоенные состоянием здоровья сына, /в те дни Мустафа держал четвертую голодовку/ написали письмо Н.В.Подгорному с просьбой разрешить сыну выехать за пределы СССР. Одновременно обратились к правительствам некоторых государств с просьбой предоставить сыну политическое убежище.

Не желая выпускать из страны, власти одновременно начали готовить новую провокацию против Мустафы. С этой целью в феврале 1975г. в учреждение УХ 16/3, г. Омск где отбывал срок Мустафа, приехал представитель КГБ при СМ Уз.ССР. Он вербовал среди уголовников лагеря жесквидетелей, обещая им досрочное освобождение.

19 июня, за два дня до окончания срока, Мустафу поместили в следственный изолятор. На воле он успел передать следующее.

"Сегодня, т.е. 19 июня, мне объявили, что против меня начато расследование по ст. 190/1 УК РСФСР, т.е. мне хотят продлить срок еще на три года. В качестве материалов против меня они хотят использовать личные письма, а также "показания" и "заявления" кое-каких подонков, которые подписав их за обещание досрочного освобождения. Участвовать в "следствии" нет никакого смысла, т.к. результат уже предопределен. Я вынужден объявить голодовку. Позвоните друзьям в Москву, побеспокойтесь, чтобы приехал какой-нибудь при-

личный адвокат. Это для того, чтобы мы знали, как все происходило."

Документы, свидетельствующие о том, что это дело является чисто провокационным, надеюсь, вам доставят. Всего вам доброго.

На всякий случай-прощайте!
Своим соотечественникам завещаю верность к своей родной земле, верность принципам демократии. Мустафа."

В начале июля мать и сестра вылетели в Омск и ничего там не смогли выяснить. С ними говорили нескромно и грубо. В то время, как начальник оперативной части подполковник Янбатов и его помощник, лейтенант Руденко заявили, что администрация лагеря не имела никакого замечания в адрес Джемилева, прист Гусельникова, ведущая следствие, и начальник следственного отдела т.Симонов, уверали, что дело против Мустафы начато по представлению администрации лагеря.

7 июля родные вылетели в Москву. 8-го их принял сотрудник приемной Приказлиума Верховного Совета СССР т.Колобов и 10-го-зональный прокурор прокуратуры РСФСР т.Дмитриев. Приняв заявления от родных, оба обещали выяснить и сообщить... Ни от одного из них никакого сообщения не поступило.

Из Омска, на запросы по телефону звачеле отвечали Значушно: "Здоровье Мустафы хорошее", а теперь вешают трубку, едва поняв о чем идет речь.

Голодовка Мустафы /это пятая голодовка протеста/ продолжается уже шестидесять дней.

ЖИЗНЬ МУСТАФЫ В КРАЙНЕЙ ОПАСНОСТИ!
19 августа 1975г.

19 серпня 1975 року. Йде 3-й місяць голодування Мустафи Джемілева. Відкритий лист всім людям доброї волі у зв'язку із загрозою життю М. Джемілева під час його голодування.

Ташкентська область, заводське селище Карборунд, 50-е роки. Одне з багатьох місць вимушеного мешкання кримськотатарських сімей в депортації.

Сімферопольський район, с. Донське, 1978 рік. На знак протесту проти переслідувань кримських татар в Криму піддав себе самоспаленню Муса Мамут, батько трьох дітей. Він зробив акт самоспалення після третьої спроби кримської влади примусово виселити його родину з рідної землі. Попереднє виселення супроводжувалося позбавленням волі Муси.

Крим, кінець 60-х – початок 70-х років. 5 вересня 1967 року ухвалено довгождане рішення властей: Указ Президії Верховної Ради СРСР «О гражданах крымской национальности, проживавших в Крыму», який відміняв рішення державних органів в частині, що містить огульні звинувачення відносно всього народу.

Кримські татари, що повірили Указу і повернулися на Батьківщину, зіткнулися з повторною депортацією. Їх примусово виселяли з куплених ними будинків, а речі викидалися на вулицю.

Москва, 1986 рік. Кримськотатарський рух за повернення на Батьківщину з самого початку було засноване на співпраці з правозахисниками в колишньому СРСР. Під час повернення із слідчої в'язниці м. Магадана відбулася зустріч М.Джемілева з А. Сахаровим та Є. Боннер.

Москва, 1987 рік. «Родина или смерть», «Верните наш народ на Родину», «Восстановите права крымских татар», «Демократия, гласность – и для крымских татар» – з такими гаслами вийшли на Красну площу представники кримськотатарського народу. Це була перша найпотужніша масова акція протесту в СРСР. Донині на Красній площі проводилися лише святкові, санкціоновані державою, мітинги та демонстрації.

Крим, Білогірськ, 1988 рік. Важка дорога додому. Кримські власті чинять опір поверненню кримських татар на Батьківщину, руйнують їх домівки, осуджують за „порушення паспортного режиму”.

В Сакский райисполком
Зам. председателя исполкома
В.В. Пехитецкому
г. Саки, ул. Ленина

2078. 10202/10

Исполком Столбовского сельского Совета народных депутатов Сакского района Крымской области сообщает, что на территории Совета освобожден дом, принадлежащий на праве личной собственности гр. Попп Владимиру Ивановичу по улице Днепро-
ровской, 7 в селе Столбовое. Попп В.И. выехал вместе с семьей, оформив незаконную сделку купли-продажи дома с лицом крымско-татарской национальности, семья которого и вселилась в этот дом. Об этом было сообщено в паспортный стол Сакского ГРОВД 21 июля 1988 года, обещали принять меры, но пока ничего не предпринято. Предполагаем, что такая же незаконная сделка может быть совершена с гр. Гембух Эльвирой Райнгольдовной, проживающей по ул. Днепро-
ровская, 11.

Будем практической помощи от Сакского ГРОВД.

Председатель исполкома

Л.А. Баранова

Л.А. Баранова

Крим, м. Саки, 1988 рік. Навіть наприкінці 80-х років боротьба за повернення кримських татар на рідну землю вважалася «незаконною». Подібними листами перекидалися кримські чиновники з метою недопущення повернення корінного народу на Батьківщину.

Лише на початку 90-х років, після 46 років депортації, кримськотатарський народ зміг повернутися на свою Батьківщину. Оптимізм і працьовитість допомагають кримським татарам в облаштуванні на рідній землі.

Але не хлібом і сіллю зустрічали корінний народ Криму. Крим, 1992 рік. Зруйновані бульдозером будови для тимчасового мешкання. Так виглядав опір кримських властей поверненню і облаштуванню кримських татар на Батьківщині.

Крим, Сімферополь. 3 грудня 1989 року по квітень 1990 року проводилися пікети кримських татар у будівлі Кримського обкому партії. Пікетники вимагали звільнення мешканців с. Дегірменкой, побитих та заарештованих під час бульдозерного погрому, вчиненому кримськими властями в Ялтинському регіоні. Учасники акції домагалися покарання замовників і виконавців знищення житла репатріантів.

Київ, 1998 рік. Кримськотатарський рух за повернення на Батьківщину з самого початку було засноване на співпраці з правозахисниками в колишньому СРСР. В. Чорновіл і М. Джемилєв.

Сімферополь, 1999 рік. За ініціативою Меджлісу кримськотатарського народу був встановлений бюст генералу Петру Григоренку – відомому правозахиснику в колишньому СРСР. Його син Андрій Григоренко на відкритті пам'ятника.

У 90-х роках почалося відродження культури, традицій і духовності кримськотатарського народу на рідній землі. Незважаючи на протистояння кримських властей, з ініціативи вчителів та батьків в Криму почалися відкриватися кримськотатарські школи. Втім, до 2014 року їх було всього 14, в яких навчалося всього 10% всіх кримськотатарських школярів. Велике значення для відродження культури мало відкриття кримськотатарської бібліотеки і театру в м. Сімферополі.

Народ був впевнений у тому, що жах депортації ніколи не повториться.

У 90-х роках почалося відродження культури, традицій і духовності кримськотатарського народу на рідній землі. Народ був впевнений у тому, що жах депортації ніколи не повториться.

На Майдані Незалежності, у Києві український народ кров'ю і життями справжніх патріотів захищає своє право жити у вільній і європейській державі.

20 лютого 2014 р.

У цей час у Криму, проросійські бойові групи вже почали підготовку до спецоперації по анексії кримського півострова.

Не випадково, що медаль, якою згодом Міністерство оборони РФ нагороджувала найбільш активних антиукраїнських діячів т.зв. "кримської самооборони» датована 20 лютого 2014 р.

Мітинг прихильників України, більшістю з яких були кримські татари, що відбувся 26 лютого 2014 року під стінами Верховної Ради Автономної республіки Крим, назавжди зруйнував міф про так зване «добровільне приєднання» Криму до Росії.

У ніч на 27 лютого 2014 року внаслідок того, що кримські татари напередодні не дали провести «сепаратистську» сесію Верховної Ради Криму, Росія змушена була за допомогою своїх збройних сил провести захоплення Верховної Ради і Ради Міністрів Автономної республіки Крим.

Мітинг прихильників України, більшістю з яких були кримські татари, що відбувся 26 лютого 2014 року під стінами Верховної Ради Автономної республіки Крим, назавжди зруйнував міф про так зване «добровільне приєднання» Криму до Росії.

У ніч на 27 лютого 2014 року внаслідок того, що кримські татари напередодні не дали провести «сепаратистську» сесію Верховної Ради Криму, Росія змушена була за допомогою своїх збройних сил провести захоплення Верховної Ради і Ради Міністрів Автономної республіки Крим.

Російські окупанти жорстоко карають за прояв незгоди. 3-го березня 2014 року 39-річний сімферополець, батько трьох дітей Решат Аметов вийшов на одиночний пікет до будівлі Ради міністрів в Сімферополі проти російського вторгнення до Криму.

Під час акції протесту кілька представників «самооборони» скрутили йому руки, посадили в автомобіль і відвезли в невідомому напрямку. Через 10 днів Решат Аметов був знайдений мертвим. На тілі чоловіка були виявлені численні сліди тортур, а поруч знайшли наручники.

Березень 2014р. Кримський півострів з кожним днем все більше заповнювався збройними силами Росії. Влада півострова і правоохоронні органи не діють. Збройні сили України в Криму заблоковані. У цей час десятки тисяч кримськотатарських жінок вийшли на пікети проти анексії на автодорогах Криму.

З моменту повернення кримських татар на свою історичну Батьківщину, проросійська влада півострова всіляко перешкоджали входженню кримських татар до органів влади. На жаль, центральна влада України закривали очі на цю явну дискримінацію. Тому, на момент анексії, в 2014 році, в Криму серед 25 керівників органів місцевої влади було тільки 2 кримських татарина.

Але, під час анексії Криму, тільки вони знайшли в собі громадську мужність і патріотизм державного службовця, щоб публічно заявити, що т.зв. «Референдум» незаконний і закликали його бойкотувати. Всі інші представники регіональної та місцевої влади в Криму боягузливо промовчали.

Генеральна Асамблея ООН 27 березня 2014 року прийняла резолюцією A / RES / 68/262 про територіальну цілісність України . ООН підтверджує суверенітет і територіальну цілісність України в її міжнародних кордонах і не визнає зміни статусу Крим, оскільки референдум 16 березня 2014 року не має законної сили.

22 квітня 2014 року лідеру кримськотатарського народу Мустафи Джемілеву була вручена заборона на в'їзд до Криму. 3-го травня 2014 року колона кримських татар, чисельність яких перевищувала 5 тисяч осіб прорвала кордон військових Росії на пункті пропуску Армянськ на кордоні України з Кримом, домагаючись пропуску Мустафи Джемілева на територію півострова. За цими подіями незаконна Кримська влада порушила кримінальну справу і це послужило приводом для проведення обшуків и арештів учасників так званої «справи 3 травня».

У Криму немає свободи слова. За публічні висловлювання про незаконність анексії Криму слідує арешти, кримінальні справи, взяття під варту. За свою проукраїнську позицію єдиний в світі незалежний кримськотатарський канал АТР був закритий. Разом з ним були закриті дитячий телеканал Лале, радіо Мейдан і інші ЗМІ. Сьогодні АТР веде мовлення з Києва, розповідаючи правду про ситуацію в Криму.

26 квітня 2016 року так званий "Верховний суд" окупованого Криму визнав Меджліс кримськотатарського народу "екстремістською" організацією і заборонив його діяльність.

Президент України Петро Порошенко назвав заборону Меджлісу "відновленням сталінської політики". Український парламент закликав міжнародне співтовариство засудити подібні дії Росії. ЄС і Уряд США вважають заборону Меджлісу наступом на права кримських татар.

Вбивства, арешти, обшуки, викрадення в Криму неодноразово виносилися на обговорення Ради Безпеки ООН, незважаючи на жорсткі спроби блокування з боку Росії. Демократичні країни рішуче засуджують масові порушення прав кримських татар в Криму.

Зустріч Президентів України і Туреччини. Мустафа Джемільєв і голова Меджлісу Рефат Чубаров, як представники кримськотатарського народу, допомагають розвитку взаємовідносин між Україною і Туреччиною що сприяє відновленню територіальної цілісності України.

Незважаючи на заборону Меджлісу, його діяльність по захисту прав кримських татар, повернення Криму до складу України триває. Рефат Чубаров, голова Меджлісу кримськотатарського народу, інші члени Меджлісу і кримськотатарські активісти ведуть безперервну діяльність, щоб якомога більше країн вимагало припинення репресій в Криму і встановлення територіальної цілісності України.

*Боротьба
кримськотатарського
народу за своє право
жити на Батьківщині
триває ...*